

Utökad information och rutin Särskild Prövning:

Östergötlands fastställda hjälpmedelssortiment tas fram för att täcka de flesta brukares behov, utifrån sjukvårdshuvudmannens (Region Östergötland och länets 13 kommuner) ansvar. Det finns dock alltid en liten grupp brukare med mycket specifika behov, som inte kan tillgodoses utifrån sjukvårdshuvudmannens fastställda sortiment och/eller regelverk för hjälpmedelsförskrivning. I dessa fall finns möjlighet för förskrivare att få sitt ärende prövat hos länets hjälpmedelskonsulter genom en så kallad Särskild prövning.

Särskild prövning innebär en möjlighet för förskrivare att få ärendet prövat, men det innebär inte att dessa behov alltid kan beviljas via en särskild prövning. Beslut i särskilda prövningar fattas utifrån regelverket för personligt förskrivna hjälpmedel, dvs. utifrån politiska beslut om vilka hjälpmedelsbehov som är sjukvårdshuvudmännens ansvar.

När en grupp personer/brukare med liknande problem har eller kan tänkas ha behov av ett hjälpmedel eller tillbehör utanför fastställt sortiment och/eller regelverk, är behovet inte specifikt utan av mer generell karaktär. En sådan förskrivning kan inte medges på en särskild prövning. Detta utifrån att det antingen blir ett medgivande till förskrivning som skulle innebära en förändring av det politiska beslutade regelverket eller en sortimentsgruppsfråga (dvs beslut behöver tas om den önskade produkten ska tas in i det fastställda/förskrivningsbara sortimentet). Innebär behovet att en förändring av regelverket behöver göras ska detta lyftas i samband med en revidering.

Behov som enligt regelverket ligger utanför sjukvårdshuvudmannens ansvarsområde kan inte heller medges på särskild prövning. Till exempel träningshjälpmedel.

Sjukvårdshuvudmannen bekostar inte tillbehör till hjälpmedel som motsvarar behov som även icke funktionshindrade personer kan ha i sin vardag; till exempel viss teknisk utrustning, regnskydd, åkpåsar, almanackor, armbandsur, madrasser eller olika former av väskor.

Vid särskild prövning gällande hjälpmedel utanför sjukvårdshuvudmannens fastställda sortiment måste förskrivare vara medvetna om att dessa hjälpmedel kan bli mer kostsamma för sjukvårdshuvudmannen och kan få konsekvenser för brukaren vad gäller möjlighet till olika tillbehör, samt ge upphov till längre leverans- och reparationstider.

Vid behov av utbyte av hjälpmedel som är förskrivna efter beviljad särskild prövning ska ny behovsbedömning alltid göras. Bedöms fortsatt behov av hjälpmedel utanför fastställt sortiment och/eller regelverk ska ny särskild prövning alltid göras.

Region Östergötland och länets kommuner

RUTIN:

Vem kan göra en särskild prövning?

All legitimerad personal med förskrivningsrätt i Östergötland har möjlighet att göra en särskild prövning på sitt aktuella ärende gällande hjälpmedel som man utifrån sin yrkesroll har förskrivningsrätt för.

När görs en särskild prövning?

En Särskild prövning kan göras vid sällan förekommande fall där förskriven har bedömt att behovet inte kan tillgodoses med hjälpmedel i det fastställda sortimentet:

Till exempel

- När behovet är väldigt sällan förekommande och inget passande hjälpmedel finns i fastställt sortiment. I dessa fall måste vid varje aktuellt fall undersöka vad som finns på marknaden, till exempel hjälpmedel för väldigt tunga brukare, extremt långa brukare, medicinska komplikationer.
- När behov finns av annan modell utifrån funktionsnedsättningen t ex förstärkta hjälpmedel för att klara kraftig spasticitet, AD-dyna/madrass för komplex sårproblematik, specifikt hjälpmedel för att uppnå självständighet etc.
- När det finns behov av ovanliga tillbehör till hjälpmedel i sortiment

Eller där förskriven har bedömt att behovet faller utanför fastställt regelverk men ändå borde omfattas av sjukvårdshuvudmannens ansvar utifrån regelverket:

Till exempel:

- När behov av hjälpmedel finns med brukaren inte faller inom behovskriteriet. exempelvis Hjälpmedel som endast kan förskrivas till rullstolsburen brukare, men där brukaren är inte helt rullstolsburen.
- När behov finns av dubbel- eller trippelutrustning (medges i viss omfattning enligt regelverket)
- Vid sällanförekommande komplexa medicinska behov som inte täcks av regelverket.

Hur ska förskrivaren gå tillväga?

Förskrivaren gör en egen helhetsbedömning av patientens behov och förmåga samt miljö där hjälpmedlet ska användas.

Sedan fyller förskrivaren i Blankett för särskild prövning. Blanketten hämtas via vårdgivarwebben.

Ju utförligare en ansökan om särskild prövning är, desto lättare är det för hjälpmedelskonsulterna att fatta ett så korrekt beslutsunderlag i ärendet som möjligt.

Ifylld blankett skickas till hjälpmedelskonsult i respektive länsdel, antingen via post eller avidentifierad via e-post (istället för namn och personnummer kan initialer och individnummer på annat förskrivet hjälpmedel anges).

Region Östergötland och länets kommuner

Hur arbetar hjälpmedelskonsulterna med inkomna särskilda prövningar?

Hjälpmiddelskonsulterna behandlar alltid alla särskilda prövningar gemensamt för att säkerställa en likvärdig hjälpmedelsförsörjning i hela länet samt för att personer med liknande behov ska få samma rätt till hjälpmedel. En enskild hjälpmedelskonsult kan inte fatta ett eget beslut i en särskild prövning.

Vid frågor eller där mer information krävs, kommer hjälpmedelskonsult kontakta berörd förskrivare via mail eller telefon för att efterfråga de uppgifter som behövs för att beslut ska kunna fattas. Det förekommer även att kontakt behöver tas med länets hjälpmedelsleverantör.

Hjälpmiddelskonsulterna behandlar i regel den särskilda prövningen inom 1-2 veckor efter att de inkommit till hjälpmedelskonsulterna. När konsulterna behandlat den särskilda prövningen ska ett svar formuleras till förskrivaren.

Återkoppling till förskrivaren sker via brev inom 2-3 veckor efter att den särskilda prövningen inkommit till hjälpmedelskonsulterna. Om kompletterande frågor har ställts kan svar dröja ytterligare.

Hur ska förskrivaren hantera svaret på den särskilda prövningen?

Svaret som ges av hjälpmedelskonsulterna är inte en journalhandling. Det är inte ett svar till den enskilde brukaren utan det är ett svar på den prövning som den legitimerade förskrivaren gör i sitt ärende för att eventuellt få förskriva ett hjälpmedel utanför sortiment eller regelverk.

Förskrivaren ska dokumentera ärendet och utfallet av den särskilda prövningen i journal samt föra dialog med brukaren om hur de ska arbeta vidare i det specifika fallet oavsett om man som förskrivare får ett medgivande eller avslag på sin särskilda prövning.

Om brukaren inte är nöjd med sin fortsatta planering i hjälpmedelärendet ska det i första hand hanteras mellan förskrivare och brukare och vid behov med chef för förskrivare. Hjälpmiddelskonsult kan vara rådgivande för förskrivare och chef i ärendet. Hjälpmiddelskonsulter kan inte föra dessa dialoger med brukare/anhöriga/assistenter utifrån att man inte har någon direkt personkännedom i ärendet. Beslut på särskilda prövningar fattas utifrån de uppgifter som förskrivaren har uppgett och gällande regelverk/sjukvårdshuvudmannens ansvar.

Om brukaren även efter dialog med förskrivare och förskrivarens chef inte är nöjd med bedömning av sitt hjälpmedelsbehov kan individen hänvisas till Patientnämnden.